

	Starostka obce BELÁ	OBECNÝ ÚRAD BELÁ

**Všeobecne záväzné nariadenie obce Belá č. ....../2023
o čistote a ochrane verejnej zelene v obci Belá**

NÁVRH:

Vyvesený na úradnej tabuli obce dňa:	14.04.2023
Dátum začiatku lehoty na pripomienkové konanie:	14.04.2023
Dátum ukončenia lehoty pripomienkového konania:	24.04.2023
Pripomienky zasielať písomne na adresu: <i>Obecný úrad</i> <i>943 53 Belá 32</i> <i>elektronická adresa : starosta@obec-bela.sk</i>	
Vyhodnotenie pripomienok k návrhu bude uskutočnené na verejnom zasadnutí OZ dňa:	05.05.2023

NARIADENIE:

Schválené na rokovaní OZ obce dňa:	
Vyhlásené vyvesením na úradnej tabuli obce a webovej stránke obce www.obec-bela.sk dňa:	
Účinnosť:	

.....
Kludia Pintérová
 starostka obce

Obec Belá v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 písm. g), § 4 ods. 5 písm. a) bod 2, § 6 ods. 1, § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a § 63 ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

v y d á v a

Všeobecne záväzné nariadenie obce Belá č. .... o čistote a ochrane verejnej zelene v obci Belá

ČASŤ PRVÁ

§ 1

Úvodné ustanovenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie vymedzuje:

- a) základné pojmy
- b) ustanovuje základné pravidlá na udržiavanie čistoty v obci,
- c) ustanovuje zásady a postupy pri správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene,
- d) určuje práva a povinnosti vo veci ochrany zelene u právnických a fyzických osôb dočasne alebo trvalo žijúcich na území obce Belá a tiež návštevníkov obce.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

1. Zeleň je jedným zo základných prvkov, tvorí kostru ekologickej stability obce prepojenú s okolitou krajinou.

2. Zeleň je súbor:

a) živých sadových prvkov (stromy, kry, kvetinové záhony, trávnaté plochy rastúce v prirodzenom prostredí alebo v substrátoch oddelených od prirodzeného prostredia akoukoľvek stavebnou konštrukciou) vyvinutých na určitej ploche prirodzeným prírodným spôsobom, alebo zámerné a cieľavedome založených a usmernených človekom,

b) neživých sadových prvkov súvisiacich kompozične a funkčne so živými prvkami zelene: voda a prírodné útvary (kamene, svahy, modelovaný terén a pod.), stavby, stavebné prvky a výtvarné doplnky (cesty, chodníky, mosty, múry, vodné nádrže, fontány, terasy, schody, plastiky, sochy, pomníky, pamätníky a pod.), mobiliár (prenosný alebo stabilný), ktorý slúži ako vybavenie sadovnícky upravených plôch (lavičky, zariadenia detských ihrísk, osvetlenie, koše na odpadky a pod.).

3. Objekt zelene (sadvnícky upravená plocha) v zmysle záhradnej a krajinej architektonickej tvorby je človekom zámerné vytvorená plocha z biotických a abiotických prvkov, ktoré tvoria funkčnú náhradu prírodného prostredia.

4. Invázne druhy rastlín sú nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytlačujú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť.

5. Správcom zelene na verejných priestranstvách obce, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní obce Belá, je obec Belá.

6. Verejný poriadok je súhrn spoločenských pravidiel, ktoré sú obsiahnuté vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, porušovanie ktorých je priestupkom podľa osobitného zákona¹. Je to aj súhrn všeobecne uznávaných pravidiel správania sa, ktorých dodržiavanie je podmienkou pokojného občianskeho spolunažívania a vytvárania usporiadaného a bezpečného života obyvateľov obce.

7. Verejné priestranstvo² je ulica, námestie, park, trhovisko, miestne komunikácie, chodníky, voľne odstavné priestory, otočisko, mosty, priestory okolo miestnych komunikácií, okolie kostola, cintorín, športový areál, detské ihrisko, kvetinové záhony, odvodňovacie rigoly a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

8. Zariadenia verejného priestranstva sú predmety a mobiliár, ktoré sú trvalo alebo dočasne umiestnené na verejnom priestranstve. Zariadenia verejného priestranstva sú najmä lavičky, detské preliezačky, hojdačky, pieskoviská, fontány, odpadové nádoby, kvetináče, kontajnery, zariadenia verejného osvetlenia, obecného rozhlasu, autobusové zastávky, dopravné značky, orientačné a informačné tabule, reklamné zariadenia, sochy, pamiatkové objekty, pamätníky a podobne.

9. Verejná zeleň je časť životného prostredia tvorená súborom živých prvkov (stromy, kríky, tráva, kvety) a neživých prvkov (pôda, voda, prírodné útvary – kamene, svahy, koryto potoka), ktoré vznikli na určitej ploche prirodzeným spôsobom alebo boli vytvorené ľudskou činnosťou. Je súčasťou verejného priestranstva.

ČASŤ DRUHÁ

Zásady udržiavania čistoty verejného priestranstva

§ 3

Udržiavanie čistoty verejného priestranstva obce

1. V súlade so všeobecnými princípmi estetického vzhľadu obce a zásadami tvorby a udržiavania čistoty verejného priestranstva obce je na verejnom priestranstve obce zakázané najmä:

- a) odhadzovať akékoľvek odpadky, papiere či cigaretové nedopalky, obaly, zvyšky z jedál, ovocie a iné odpadky mimo odpadových nádob,
- b) znečisťovať okolie vyberaním odpadu z odpadových nádob,
- c) znečisťovať verejné priestranstvo vykonávaním telesnej potreby, zvratkami, plňovaním, odhadzovaním žuvačiek, prilepovaním žuvačiek,
- d) čistiť a umývať dopravné prostriedky, stroje a zariadenia alebo inak znečisťovať verejné priestranstvo splaškovou alebo odpadovou vodou, výkalmi domácich a hospodárskych zvierat, vypúšťaním domových žúmp a inými znečisťujúcimi tekutinami s výnimkou čistenia skiel, reflektorov, koncových svetiel a evidenčných čísiel vozidiel, ktoré je nevyhnutné na ich bezpečnú prevádzku,

¹ Najmä podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

² V súlade s § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

- e) ničiť, poškodzovať, znečisťovať, zamieňať, pozmeňovať, zakrývať alebo premiestňovať zariadenia verejného priestranstva,
- f) maľovať, sprejovať, či olepovať plochy a zariadenia verejného priestranstva,
- g) skladovať bez súhlasu vlastníka pozemku alebo obce stavebný materiál a odpad, palivo a škváru, ľahko zápalné, horľavé, výbušné a iné nebezpečné látky, obaly, kontajnery a podobné prekážky a predmety. Drevo a uhlie sa musí odstrániť z verejného priestranstva do 24 hodín.
- h) umiestňovať bez súhlasu vlastníka alebo obce reklamné stojany, pútače a iné nosiče reklamy a komerčných informácií,
- i) vyhadzovať, vymetať a inak vynášať smeti z domov, obchodov, prevádzkových miestností a bytov na verejné priestranstvá,
- j) zriaďovať nepovolené skládky domového alebo stavebného odpadu, vynášať smeti mimo nádob k tomu určených v obci (uvedené sa v plnej miere vzťahuje aj na vytváranie tzv. čiernych skládok odpadu na rôznych okrajoch obce a lesa),
- k) v záujme predchádzania požiarom, ochrany a čistoty ovzdušia, biotopov voľne žijúcich v prírode, je zakázané vypaľovať trávu, páliť domový odpad, konáre stromov, výrastky kríkov, zvyšky rastlín pri domoch a v záhradách.

§ 4

Užívanie povrchových vôd na drobných vodných tokoch

1. V súlade s ustanoveniami osobitného predpisu³ je pri užívaní vody z miestneho vodného toku zakázané najmä:

- a) vhadzovať akékoľvek predmety do koryt vodných tokov, či inak znečisťovať vodné toky,
- b) skladovať vo vodnom toku akékoľvek predmety a ukladať veci na brehoch vodných tokov, z ktorých by mohli byť splavené do vodných tokov a spôsobiť ich znečistenie,
- c) používať vodu na osobnú hygienu s použitím čistiacich, hygienických a saponátových prostriedkov vo vodnom toku,
- d) znečisťovať vodu vodného toku vykonávaním telesnej potreby, zvratkami,
- e) vypúšťať alebo vylievať škodlivé tekutiny (zvyšky olejov, pohonných látok, žieravín a pod.),
- f) vykonávať údržbu dopravných prostriedkov a iných strojov a strojných zariadení a umývať ich na brehoch tokov a vodných tokov a v ich blízkosti,
- g) poškodzovať dreviny a inú zeleň na brehoch vodných tokov a odstraňovať a poškodzovať zariadenia spevňujúce ich brehy.

2. Zodpovednosť za udržiavanie a čistotu má vlastník, alebo správca vodných tokov, ktorý môže vydať povolenie (napr. na výrub), aby sa zabezpečila údržba a prietočnosť vodných tokov.

§ 5

Ochrana verejnej zelene a drevín

1. V súlade so všeobecnými princípmi ochrany životného prostredia a v záujme dodržiavania územného plánu obce, územného systému ekologickej stability a dodržiavania urbanistických a estetických zásad je na plochách verejnej zelene obce zakázané najmä:

- a) mechanicky a chemicky poškodzovať zeleň a trhať kvety a byliny,
- b) poškodzovať trávnaté plochy zelene alebo spevnené časti,
- c) robiť terénne a iné úpravy bez súhlasu vlastníka alebo obce,
- d) kosiť trávnaté plochy zelene bez súhlasu vlastníka pozemku alebo obce,

---

³ Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

- e) vysádzať kvety, byliny a trávnu bez súhlasu vlastníka alebo obce,
- f) znečisťovať plochy verejnej zelene odpadkami, zvratkami, či vykonávaním telesnej potreby,
- g) jazdiť motorovými aj nemotorovými dopravnými prostriedkami, vrátane kolobežiek, kolieskových korčúl a podobne,
- h) parkovať, opravovať alebo inak rozoberať motorové vozidlá,
- i) umiestňovať bez súhlasu vlastníka pozemku alebo obce zariadenia, odpadové nádoby a podobné objekty, ktoré môžu obmedziť rast a racionálnu údržbu zelene,
- j) poškodzovať zariadenia verejného priestranstva umiestnené na plochách verejnej zelene.

2. V súlade s ustanoveniami osobitného predpisu je na plochách verejnej zelene obce zakázané najmä:

- a) mechanicky a chemicky poškodzovať dreviny,
- b) lámať a neodborne orezávať vetvy drevín,
- c) presádzať dreviny bez súhlasu vlastníka pozemku alebo obce,
- d) vysádzať dreviny bez súhlasu vlastníka alebo obce,
- e) zbierať plody drevín,
- f) vyliezať na dreviny,
- g) vyvesovať a upevňovať na dreviny predmety bez súhlasu vlastníka pozemku alebo obce,
- h) narúšať koreňovú sústavu drevín aj ich nadzemných častí,
- i) umiestňovať zariadenia, ktoré môžu obmedziť rast a racionálnu údržbu drevín.

3. Vlastník, užívateľ alebo správca pozemku, na ktorom sa nachádza verejná zeleň je povinný najmä:

- a) udržiavať verejnú zeleň v dobrom zdravotnom aj estetickom stave a starať sa aby nezasahovala mimo pozemku,
- b) trávnaté plochy pravidelne kosiť a kríky strihať,
- c) udržiavať verejnú zeleň pred burinami a inváznymi rastlinami,
- d) odstrániť drevnú hmotu v prípade vyhynutia dreviny,
- e) odstrániť biologický odpad po kosení a podobnom ošetrovaní verejnej zelene.

ČASŤ TRETIA

Zásady a postupy pri správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene

§ 6

Starostlivosť o zeleň

1. Starostlivosť o zeleň je proces, ktorý vedie k zachovaniu a zlepšeniu ekologických, estetických a spoločenských funkcií zelene. Zahŕňa tvorbu, údržbu a ochranu prírody.
2. Verejná zeleň musí mať zabezpečenú celoročnú odbornú starostlivosť na celom území obce.
3. Starostlivosť o verejnú zeleň zahŕňa najmä tieto činnosti:
  - a) evidencia verejnej zelene,
  - b) tvorba a údržba verejnej zelene,
  - c) prosperita verejnej zelene,
  - d) zakladanie novej zelene,
  - e) ochrana verejnej zelene.

4. Starostlivosť o vyhradenú zeleň a súkromnú zeleň zabezpečujú jej správcovia, užívatelia alebo vlastníci.

§ 7

Evidencia verejnej zelene

1. Obec vedie pasport verejnej zelene, ktorý obsahuje zoznam všetkých plôch verejnej zelene v obci. Tento zoznam sa vedie v textovej a grafickej časti. V textovej sa identifikuje osobitne každá plocha verejnej zelene s uvedením jej miesta názvom lokality a parcelného čísla, druhu verejnej zelene a prípadných ďalších informácií. Grafická časť obsahuje vyznačenie plôch verejnej zelene na podklade katastrálnej mapy.

2. Pasport verejnej zelene sa najmenej raz ročne aktualizuje.

3. Súčasťou evidencie verejnej zelene je aj evidencia plôch pre náhradnú výsadbu.

§ 8

Tvorba verejnej zelene

1. Projektovanie a výsadba verejnej zelene sa riadi zásadami záhradnej a krajinnej architektúry, rešpektuje ochranné pásma inžinierskych sietí a požiadavky na racionálnu údržbu a ochranu.

2. Na plochách verejnej zelene nie je dovolené vysádzať zeleň bez vedomia, prípadne súhlasu vlastníka, spracovateľa.

3. Fyzická alebo právnická osoba, ktorá má záujem o výsadbu rastlín na plochách verejnej zelene je povinná rešpektovať podmienky vlastníka formulované vo vyjadrení, resp. v písomnom súhlase.

§ 9

Údržba verejnej zelene

1. Zeleň musí byť udržiavaná podľa ekologických, urbanistických, estetických, biotechnických a bezpečnostných zásad. Údržba zelene musí vytvárať vhodné podmienky pre jej optimálny vývoj.

2. Pod pojmom údržba zelene sa rozumie cieľavedomá činnosť zameraná na udržiavanie zelene vo vyhovujúcom stave, tak aby mohla plniť svoje funkcie v urbanizovanom prostredí.

Údržba zelene je najmä:

- a) udržiavanie čistoty na plochách zelene,
- b) kosenie plôch zelene a ich vyhrabávanie,
- c) odburiňovanie, prevzdušňovanie, hnojenie a polievanie zelene,
- d) orez drevín (stromov a kríkov) a ich ošetrovanie,
- e) ochrana proti škodcom a chorobám.

3. Vlastník, užívateľ alebo správca pozemku, na ktorom sa nachádza verejná zeleň je povinný vykonávať:

- a) údržbu verejnej zelene tak, aby táto bola nepretržite udržiavaná v dobrom zdravotnom a estetickom stave a mohla plniť svoju funkciu,

- b) výkon odborných záhradníckych a technických činností súvisiacich s výsadbou, údržbou a ochranou všetkých prvkov a plôch verejnej zelene podľa zásad uvedených v odseku 1,
- c) údržbu plôch verejnej zelene v súlade s platným územno-plánovacím podkladom tak, aby bol zachovaný charakter realizovanej výsadby. To znamená pravidelnú údržbu stromov, kríkov, živých plotov a kvetinových záhonov. V prípade úhynu drevín realizáciu ich výrubu a následné odstránenie drevnej hmoty, prípadne vykonanie náhradnej výsadby za uhynuté dreviny,
- d) údržbu veľkosti a tvaru zelene tak, aby nepresahovala na susediace pozemky, aby nepoškodzovala súkromný majetok a nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,
- e) údržbu plôch verejnej zelene v takom stave, aby nedochádzalo k šíreniu burín a invázijských rastlín,
- f) údržbu spevnených plôch, detských ihrísk a chodníkov v rozsahu odburiňovania, vyrovnania nerovností, čistenia,
- g) vyprázdňovanie a údržbu odpadových nádob osadených v zeleni a pri zeleni.

§ 10

Ochrana verejnej zelene

1. Ochrana verejnej zelene je súbor pravidiel, opatrení a úkonov smerujúcich k zachovaniu existujúcej zelene, jej architektonických prvkov a jej funkcie v zmysle rešpektovania princípu trvalej udržateľnosti.
2. Ochranou sa rozumie tiež dodržiavanie všeobecne platných právnych predpisov.
3. Cieľom ochrany verejnej zelene je najmä zamedziť:
  - a) mechanickému, chemickému a inému poškodeniu zelene,
  - b) zmenám životných podmienok zelene (štruktúry pôdy, vodného režimu, chemického zloženia pôdy a pod.),
  - c) neuváženej likvidácii zelene.
4. Na verejnej zeleni je zakázané:
  - a) lámať konáre, trhať kvety a plody alebo inak poškodzovať dreviny, trávniky, prvky malej architektúry a spevnené plochy,
  - b) robiť terénne úpravy a úpravy zelene bez povolenia spravovateľa,
  - c) znečisťovať plochy verejnej zelene odpadkami, ohorkami z cigariet a inými nečistotami,
  - d) poškodzovať a znečisťovať zeleň zvieratami,
  - e) vynášať a hromadiť konáre z orezaných drevín a viniča,
  - f) vchádzať na plochy zelene vozidlami alebo parkovať na nich, opravovať a rozoberať motorové vozidlá,
  - g) umiestňovať na plochy zelene reklamné a iné objekty, odpadové nádoby bez povolenia spravovateľa,
  - h) vypaľovať akékoľvek porasty, vykonávať spaľovanie konárov, listín a organických zvyškov rastlín,
  - i) bez súhlasu vlastníka resp. správcu organizovať podujatia, vykonávať rozkopávky, stavebné práce, uskladňovať materiály, stavať konštrukcie, manipulovať s chemickými látkami ako sú napr. farby, riedidlá, pesticídy a pod.

§ 11

Odstraňovanie verejnej zelene

1. Dôvodom pre odstraňovanie verejnej zelene je najmä:

- a) zlý zdravotno-biologický stav drevín (stará výsadba s nevhodným výberom sort, zlým ošetrovaním, zhoršením podmienok pre rast-stiesnenosť priestoru na koreňový systém, nepriaznivé pedologické procesy, mechanické poškodzovanie, poškodzovanie exhalátmi výrobných prevádzok, splodinami motorov dopravných prostriedkov, soľami z nerozpustných posypových látok) spôsobujúci zníženie stability dreviny a tým ohrozenia okolia, vrátane účastníkov cestnej premávky,
- b) nevhodné stanovišťa zelene výrazne znižujúce priame denné osvetlenie budov na bývanie a malá plošná výmena stanovišť,
- c) nedodržanie minimálnych priečných vzdialeností kmeňov stromov a krov od bližšej hrany jazdného pruhu (ustanovené osobitnými predpismi),
- d) rozšírenie dopravného priestoru v rámci rekonštrukcie pozemných komunikácií,
- e) činnosti spojené s opravami inžinierskych sietí (výkopové práce),
- f) stavebná činnosť,
- g) kalamity (živelné pohromy).

2. Pri odstránení drevín z verejnej zelene a súkromnej zelene orgán ochrany prírody uloží žiadateľovi o odstránenie dreviny povinnosť uskutočniť primeranú náhradnú výsadbu na pozemku vo vlastníctve povinnej osoby, resp. obce a to na jej náklady.

3. Náhradná výsadba sa uskutočňuje maximálne do 1 roka od vydania povolenia na odstránenie drevín.

4. Ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, orgán ochrany prírody uloží povinnej osobe finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty dreviny.

5. Spoločenská hodnota pôvodných druhov chránených rastlín je upravená v osobitnom predpise. Spoločenská hodnota chránených rastlín, ktoré nie sú pôvodnými druhmi chránených rastlín, sa určuje znaleckým posudkom, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 12

Škody na verejnej zeleni

1. Za poškodenie verejnej zelene sa považuje najmä:

- a) lámanie a neodborné orezávanie konárov stromov a kríkov,
- b) narušenie koreňovej sústavy stromov a kríkov a poškodenie kmeňov stromov,
- c) odcudzenie a trhanie vysadených kvetín a kríkov,
- d) vchádzanie na plochy verejnej zelene vozidlami alebo parkovanie na nich,
- e) znehodnotenie plôch a prvkov zelene nepovolenou stavebnou činnosťou.

2. Spôsobenú škodu na verejnej zeleni je povinný nahradiť každý, kto škodu spôsobil. Za škody spôsobené zvieratami zodpovedajú ich majitelia alebo tí, ktorí majú zvieratá v opatere. Škoda sa nahrádza, ak je to možné a účelné, uvedením poškodenej zelene do pôvodného stavu.

3. Poškodenie verejnej zelene je nutné bezodkladne oznámiť poverenému zamestnancovi Obecného úradu v Belej.

4. Do doby vydania opatrení po zistenom poškodení je povinný správca, vlastník alebo užívateľ zelene urobiť opatrenia zabráňujúce ďalším škodám.

ČASŤ ŠTVRTÁ Spoločné ustanovenia

§ 13

Kontrolná činnosť a sankcie

1. Kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto nariadenia sú oprávnení vykonávať poverení zamestnanci Obecného úradu v Belej.

2. Sankcie za porušenie tohto nariadenia upravuje § 27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého obec uloží pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi za správne delikty do výšky 6 638,- Eur. Obec pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania, na porušenie viacerých povinností a na opakované porušenie povinností.⁴

§ 14

Záverečné ustanovenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Belej dňa ....., uznesením č. ....

2. Schválením tohto VZN sa zrušuje Všeobecne záväzné nariadenie obce Belá č. .... o .....

3. Toto Všeobecne záväzné nariadenie obce Belá č. .... o čistote a ochrane verejnej zelene v obci Belá nadobúda účinnosť dňom .....

Kludia Pintérová
starostka obce Belá

---

⁴ V súlade s § 27b ods. 2 a 3. zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.